

Teatre i Administració, un idil.li eixorc

Puc agafar qualsevol espai buit i dir que és un escenari nu. Un home camina per aquest espai buit mentre que un altre l'observa, i això és tot el que cal per realitzar un acte teatral. Ho ha dit Peter Brook. Algú que interpreta i algú que mira. L'un al davant de l'altre.

En el mateix moment, un moment únic, irrepetible. Això és el teatre, i mai no desapareixerà.

El que nosaltres normalment entenem

per teatre, però, és ben bé una altra cosa. Focus, decorats, locals, entrades, circuits, docència, subvencions, catxets, públic, cultura, poder, contestació, divertiment, etc. Un fenomen social que es produeix sobretot en llibertat i que, històricament, ha donat el seu màxim rendiment creatiu vinculat a societats emergents i en transformació. Els grans tràgics a l'Atenes de Pericles, o Shakespeare en el naixement del capitalisme a l'Anglaterra de la primera reina Elisabeth. També avui dia, i més a Catalunya, el teatre és, o

hauria de ser, un indicador de la vitalitat civil i cultural. Fenòmens com el Teatre Lliure, per exemple, no haguessin estat possibles vint-i-cinc anys enrera. Ara bé, econòmicament -a les acaballes del segle XX potser més que en d'altres èpoques- el teatre és un pobre malalt que difícilment es pot mantenir dempeus per ell mateix. No

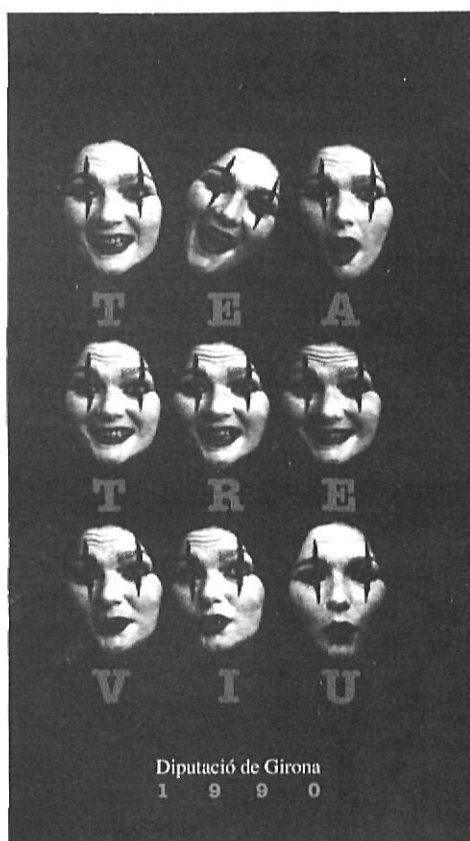
pot competir amb la difusió de la tele o el cinema, i, això no obstant, necessita per garantir uns mínims de qualitat i supervivència, d'una infraestructura i d'unes quantitats de diner importants. El suport de les administracions públiques ha esdevingut, en aquest sentit, imprescindible.

Però, quin ha de ser el paper de les administracions? Aquesta pregunta va centrar un cicle de debats que ha organitzat a Girona fa pocs mesos, amb no gaire fortuna,

el col·lectiu de grups professionals ACME. Vivim en aquests moments, a les comarques gironines, un idil.li entre el teatre i les administracions? Dissortadament, em fa l'efecte que -i manllevo un títol de Víctor Català-com a molt vivim en un idil.li eixorc.

En el que portem d'era democràtica, les institucions s'han limitat a Girona, pel que fa al teatre -com a la resta de Catalunya, salvant raríssimes excepcions- a cobrir l'expedient pressupostari. En el cas de la Generalitat, que com tothom sap té la bossa a

Barcelona, la seva aportació s'ha concretat en forma de subvencions anuals a teatres municipals i a alguns grups -els elegits dins la llista dels vint principals- amb uns criteris que mai no ens han explicat. El tall de pastís que se n'emporten les comarques gironines continua sent ridícul, mentre que ens hem d'accontentar a mirar de lluny el

EL PUNT

ball de milers i milions que executen, amb dosis d'excel·lent comicitat, els mandarins de la capital autonòmica per edificar els seus palaus de vori. La Diputació, de la seva banda, sempre ha estat una mena de caixa d'estalvis benèfica. Dóna poc i a tants com pot. No genera iniciatives, però mira d'aconterar les que li arriben. Ha fet possible la campanya de teatre amateur i les dels instituts, i ara una de teatre professional. Pel que fa als ajuntaments, només n'hi ha quatre -Figueres, Olot, Girona, Palafrugell, i a partir d'ara potser Sant Feliu- que programin amb una certa continuïtat. La majoria col·laboren a pagar les campanyes de la Diputació i contracten actuacions esporàdicament. Encara sovint, però, prefereixen portar un espectacle de renom de fora que quatre de casa, pel mateix preu. La gent de la professió sap, per exemple, les dificultats que *han tingut els grups gironins* durant anys per actuar al Teatre Municipal de Girona, cobrant. Difícilment podríem endevenir a quina mena de política teatral responen aquestes actuacions, que no sigui la d'anar tapant forats.

Fa quatre anys hi va haver un intent de crear una planificació una mica seriosa a nivell comarcal. Pep Cruz i Tià Coll, dos professionals amb una trajectòria reconeguda, van rebre l'encàrrec, de Joan Saqués, de dissenyar un Centre d'Activitats Teatrals (CAT). El CAT havia d'abastar la producció d'espectacles, la formació d'amateurs i professionals, i la difusió teatral a través de serveis comarcals i de la pedagogia. Seria una experiència pilot dins la Xarxa de Centres Comarcals que el conseller Ferrer pretenia implantar a Catalunya. No se n'ha sabut res més.

L'ajuntament de Girona, de la seva banda, va anunciar la tardor del 88 que engegaria una Escola d'Art Dramàtic i un Centre Internacional de Dansa, i, al mateix temps, que s'iniciarien un seguit de produc-

cions amb el Teatre Lliure i alguns grups gironins. De l'ensenyament i les produccions en podria sortir un petit Centre Dramàtic. Els cursos encara els esperem, i el tema de les produccions va lent i per llarg, si és que la nova Comissió Assessora no ho arregla.

El projecte del Centre Cívic de Sant Narcís és una excel·lent oportunitat per dotar la ciutat, no només amb un espai alternatiu, sinó d'un espai de creació viu i obert. Tant de bo es concretés. I tampoc no cal oblidar els espais de la Nau 18 i la Sarfa, que poden fer una feina important.

Ara com ara, però tots els projectes han quedat en temptatives i, encara que els seus representants manifestin el contrari, la col·laboració entre les institucions a nivell pràctic ha estat gairebé nul·la, quan no ha estat a la contra. Era pobre, i entre tots el vam matar.

La tardor de l'any passat, els grups gironins que s'autoconsideren professionals, 10 en total, van decidir prendre la iniciativa. El col·lectiu ACME ha fet propostes a totes les portes i, de moment, han aconseguit una campanya professional i ressuscitar la campanya dels Instituts, que s'havia deixat morir. Independentment que les noves campanyes hagin estat ben pensades -personalment crec que no- la situació no ha canviat gaire. Ni les institucions semblen tenir prou confiança en el col·lectiu, ni ell mateix acaba de definir-se perquè els grups que podrien estirar el carro, com el Talleret, el TEI de Sant Marçal -pràcticament desaparegut- o inteatreX, hi col·laboren de manera passiva.

"Un home camina per aquest espai buit mentre que un altre l'observa". L'un, però, el que representa, encara espera a Godot. L'altre, l'únic espectador, és un senyor que es dedica a la política i s'hi ha deixat caure de compromís.

PERE PUIG

Un col·loqui sobre teatre organitzat per ACME